

TEMATICĂ DE TESTARE PENTRU TRANSFER

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ – CLASA a IX-a (profil uman)

Prezenta tematică este elaborată în conformitate exclusivă cu Programă școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasa a IX-a, ciclul inferior al liceului, aprobată prin OMECI nr. 5099/2009, și include toate domeniile de conținut prevăzute pentru acest nivel.

I. DOMENIUL: LITERATURĂ

Dominanta curriculară: Literatura și viața

1. Texte literare

- texte narative, lirice și dramatice studiate în grupaje tematice;
- texte canonice și reprezentative pentru literatura română;
- relația dintre textul literar și experiența de viață;

2. Concepte operaționale

- tema și mesajul textului;
- motive literare;
- personaje: trăsături, caracterizare directă și indirectă;
- situații de comunicare și atitudini ale personajelor;

3. Tipuri de texte

- text ficțional;
- text nonficțional (jurnal, memorialistică, scrisoare, text autobiografic);

II. DOMENIUL: LIMBĂ ȘI COMUNICARE

1. Receptarea mesajului scris

- identificarea ideii principale și a ideilor secundare;
- stabilirea temei unui text;
- interpretarea sensurilor cuvintelor în context;
- recunoașterea câmpurilor lexicale;
- valoarea semantică denotativă și conotativă a cuvintelor;

2. Producerea mesajului scris

- redactarea de texte scurte: rezumat, relatare, descriere, caracterizare, jurnal de lectură;
- exprimarea unei opinii raportate la textul-suport;
- respectarea coerenței și a normelor limbii literare;

3. Elemente de vocabular

- sinonimia și antonimia în context;
- câmpuri lexicale;
- mijloace de îmbogățire a vocabularului (derivare, compunere, conversiune);

4. Elemente de morfosintaxă (abordare funcțională)

- părți de vorbire și valori morfologice în context;
- acorduri și relații sintactice de bază;
- utilizarea formelor verbale în comunicare;

III. DOMENIUL: COMUNICARE ȘI FUNCȚII ALE LIMBAJULUI

- situația de comunicare;
- rolul emițătorului și al receptorului;
- funcțiile limbajului: emotivă, referențială, conativă, poetică, metalingvistică;
- adecvarea mesajului la contextul de comunicare;

Model de test la limba și literatura română – profil uman, transfer

Clasa a IX a

Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu. Timpul de lucru este de 90 de minute. S.I (50 de puncte) Se dă textul:

„Dar toate acestea sunt pălăvrăgeli inutile. Eu nu am găsit nimic firesc, trăit, care ar putea preface romanul meu într-un roman cu subiect. Prietenii îmi spun că voi scrie un roman de moravuri școlarești. O lume ignorată, viciată și neînțeleasă în literatură. Dar eu nu pot descrie. Fără să vreau, modific, exagerez. Și apoi, romanul trebuie publicat, înainte de toate, pentru promovarea mea în clasa a șaptea. Trebuie să fie o oglindă a sufletului meu, fără a fi un roman psihologic, pentru că nu-l vreau falsificat de analize. Nu am să-l scriu nici sub formă de jurnal. Atunci aș uita mereu că scriu pentru cititori străini, m-aș ocupa prea mult de amănunte intime și n-aș avea succes. N-aș avea singurul lucru pe care îl caut. După ce am încheiat ultima frază, m-am oprit. E adevărat că aceasta caut? Nu știu, nu știu. Sunt atâtea lucruri de spus și nu am tragere de inimă să le scriu. În orice caz, adevărul asupra mea și asupra altora l-aș spune în caietele Jurnalului, iar nu într-un roman pe care îl vor citi atâția necunoscuți, în fața cărora nu trebuie să apar cu toate slăbiciunile mele...

Nu gândesc întotdeauna astfel. Dar mie îmi place să mă contrazic. Din pricina aceasta nu recitesc bucuros memoriile vechi.

Dar am pierdut iar firul. Adevărul e că Romanul adolescentului miop va fi o serie de scene, de impresii, de portrete și de concluzii asupra mediului școlăresc și a sufletului adolescenților. Dar aceasta pare pedant și rece, mai ales „concluziile”. Sunt sigur că romanul meu nu va cuprinde concluzii, pentru că eu însumi nu mi-am găsit până acum. Dar seria aceasta de scene, cine o va povesti? Să renunț la idila eroului meu?” („Romanul adolescentului miop” de Mircea Eliade)

1. Indică sensul din text al secvenței „nu am tragere de inimă”. 8 p.
2. Precizează funcția limbajului dominantă în fragmentul dat și motivează răspunsul printr-o secvență relevantă din text. 8 p.
3. Precizează tema textului dat, formulând un enunț clar, adecvat conținutului fragmentului. 8 p.
4. Afirmatia care reflectă corect poziția personajului-narator față de propriul roman este: 8 p.
 - A. Romanul trebuie să fie obiectiv și să redea fidel realitatea mediului școlar.
 - B. Romanul este conceput ca un instrument de afirmare socială și succes public.
 - C. Romanul este perceput ca o formă de autoexplorare, dar autorul se teme de falsificarea autenticității prin analiză excesivă.
 - D. Romanul trebuie să urmeze convențiile literare pentru a fi acceptat de cititori.
5. Secvența „mie îmi place să mă contrazic” sugerează, în cadrul fragmentului: 8 p.
 - A. instabilitatea intelectuală a personajului-narator
 - B. incapacitatea de a-și formula un punct de vedere coerent
 - C. conștiința lucidă a propriilor ezitări și a caracterului problematic al creației
 - D. refuzul deliberat al oricărei forme de reflecție asupra scrisului

6. Comentează, în 6–8 rânduri, semnificația expresiei „o serie de scene, de impresii, de portrete”, explicând ce sugerează aceasta despre modul în care personajul-narator își concepe scrisul. 10 puncte

Subiectul II (40 de puncte)

Redactează un text argumentativ de 150–200 de cuvinte, în care să îți exprimi opinia cu privire la ideea că scrisul trebuie să reflecte trăirile și gândurile reale ale celui care scrie, raportându-te la fragmentul dat și la experiența ta personală sau culturală.

În redactarea textului tău:

- formulează clar opinia;
- susține-ți opinia prin două argumente;
- valorifică o idee sau o secvență relevantă din fragmentul dat;
- respectă structura textului argumentativ;

TEMATICĂ DE TESTARE PENTRU TRANSFER

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ – CLASA a X-a (profil uman)

Prezenta tematică este elaborată în conformitate exclusivă cu Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasa a X-a, ciclul inferior al liceului, aprobată prin OM Nr. 5099/09.09.2009, și include toate domeniile de conținut prevăzute pentru acest nivel.

I. LITERATURĂ

1. Receptarea textelor literare

1.1. Lectura textelor literare

A. Lectura prozei narative: înțelegere și interpretare

- Proză scurtă - un basm cult, o nuvelă.
 - Roman - texte reprezentative pentru aspectele esențiale ale genului și ale evoluției acestuia: acțiune și personaje; perspectivă narativă; tehnici narative, stil, expresivitate.
 - Evoluția prozei în literatura română: repere istorice și actualitate.

B. Lectura poeziei

- Texte poetice care să ilustreze aspecte specifice și diferite ale genului și ale evoluției acestuia: poezie epică, poezie lirică; instanțele comunicării în textele poetice; sugestie și ambiguitate; diversitate prozodică etc.
- Evoluția poeziei în literatura română: repere istorice și actualitate.

2.1. Textul dramatic și arta spectacolului

Texte dramatice – comedia și drama

- Cronica de spectacol, discutată în relație cu textul dramatic și punerea în scenă a acestuia.
- Evoluția dramaturgiei (creație dramatică și spectacol) în cultura română: repere istorice și actualitate.

II. LIMBĂ ȘI COMUNICARE

1. Producerea mesajelor orale și scrise

1.1. Exprimarea orală

A. Dialogul

- dezbateră; interviul (interviul publicistic, interviul de angajare);
- reguli, tehnici și structura dialogului.

B. Monologul

- monolog argumentativ;
- reguli, tehnici și structura monologului.

C. Evaluarea discursului oral, în funcție de următoarele repere:

- conținutul discursului (adecvarea la tema expunerii, a dialogului; relevanța intervențiilor, claritatea ideilor, înălțarea logică a acestora)
- componenta verbală (utilizarea corectă a aspectelor de ordin fonetic, lexical și de sintaxă a propoziției și a frazei; utilizarea adecvată a regulilor și procedeele care asigură organizarea generală a unui text: legătura între fraze, coerența între părți, structura textuală dialogală sau argumentativă, utilizarea

regulilor și procedeele care determină folosirea limbii în context: utilizarea registrelor limbii, a normelor de interacțiune verbală, adaptarea la parametrii situației de comunicare etc.);

- componenta nonverbală (privire, atitudini corporale, mișcări, gesturi, expresia feței; poziția locutorilor etc.) și componenta paraverbală (vocea: calitate, debit, inflexiuni, intonație, pauze etc.).

1.2. Exprimarea scrisă

Tipuri de texte: - rezumat, caracterizare de personaj, eseu structurat și eseu liber (actualizare), comentariu, analiză, sinteză, paralelă; - cerere, proces-verbal, curriculum vitae, scrisoare de intenție, scrisoare în format electronic.

Test la limba și literatura română – transfer

Clasa a X-a

• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

• Timpul de lucru efectiv este de 90 de minute.

SI. (40p) Se dă textul:

— Omul să fie mulțumit cu sărăcia sa, căci, dacă e vorba, nu bogăția, ci liniștea colibei tale te face fericit. Dar voi să faceți după cum vă trage inima, și Dumnezeu să vă ajute și să vă acopere cu aripa bunătații sale. Eu sunt acum bătrâna, și fiindcă am avut și am atât de multe bucurii în viață, nu înțeleg nemulțumirile celor tineri și mă tem ca nu cumva, căutând acum la bătrânețe un noroc nou, să pierd pe acela de care am avut parte până în ziua de astăzi și să dau la sfârșitul vieții mele de amărăciunea pe care nu o cunosc decât din frica. Voi știți, voi faceți; de mine să nu ascultați. Mi-e greu să-mi părăsesc coliba în care mi-am petrecut viața și mi-am crescut copiii și mă cuprinde un fel de spaima când mă gândesc să rămân singura într-însa: de aceea, poate că mai ales de aceea, Ana îmi părea prea tânără, prea așezată, oarecum prea blânda la fire, și-mi vine să râd când mi-o închipuiesc cârciumărită.

— Vorba scurta, răspunse Ghiță, să rămânem aici, să cârlesc și mai departe cizmele oamenilor, care umblă toată săptămâna în opinci ori desculți, iară dacă duminica e noroi, își duc cizmele în mână până la biserică, și să ne punem pe prispă casei la soare, privind eu la Ana, Ana la mine, amândoi la copilaș, iară d-ta la tustrei. Iaca liniștea colibei.

(Ioan Slavici, *Moara cu noroc*)

1. Precizează un sinonim pentru termenii *amărăciune* și *așezată*. 5p
.....
.....
2. Perspectiva narativă în fragmentul selectat este: 5p
 - a. Obiectivă
 - b. Subiectivă
 - c. Neutră
 - d. Implicată
3. Rolul dialogului în secvența dată este: 5p
 - a. Prezentarea contextului acțiunii
 - b. Marcarea progresiei evenimentelor
 - c. Evidențierea particularităților de grai
 - d. Opoziție dintre două mentalități
4. Precizează registrul căruia îi aparțin termenii opinci și prispă: 5p
 - a. Elevat
 - b. Arhaic
 - c. Neologic
 - d. Popular
5. Pentru bătrână fericirea este reprezentată de: 5p
 - a. Prosperitatea familiei
 - b. Arendarea hanului
 - c. Liniștea în familie
 - d. Cizme noi pentru membrii familiei

6. Precizează rolul primei replici în contextul întregii nuvele.

5p

.....
.....

7. Completează enunțul cu formele corecte:

10p

..... (a fi, imperativ formă negativă, persoana a II-a singular) agitat, ci (a fi, imperativ formă afirmativă, persoana a II-a singular) calm pentru că exercițiul (care) rezolvare ți se pare dificilă, poate să fie foarte simplu.

SII (50p) Redactează un text de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje într-un text narativ studiat*, aparținând lui Ion Creangă sau lui Ioan Slavici.

Vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje; (20p)
- evidențierea relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate. (20 p)

Pentru **conținut**, vei primi **40 puncte** (câte 20 de puncte pentru fiecare cerință/reper). Pentru **redactare**, vei primi **10 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 200 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

TEMATICĂ DE TESTARE PENTRU TRANSFER

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ – CLASA a XI-a (profil uman)

Prezenta tematică este elaborată în conformitate exclusivă cu Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română, clasa a XI-a, ciclul inferior al liceului, aprobată prin OM Nr. 5099/09.09.2009, și include toate domeniile de conținut prevăzute pentru acest nivel.

I. LITERATURĂ

A. PERIOADA VECHIE

- Rolul cronicarilor la formarea conștiinței istorice a poporului român.
- Curente culturale/literare în secolele XVII-XVIII: UMANISMUL ȘI ILUMINISMUL.

B. PERIOADA MODERNĂ

- Perioada pașoptistă - rolul de îndrumător cultural și literar pe care l-au avut Ion Heliade-Rădulescu și Mihail Kogălniceanu.
- Criticismul junimist.
- Reprezentanții *Epocii Marilor Clasici* și rolul lor în literatura română

C. CURENTE CULTURALE / LITERARE ÎN SECOLUL XIX – ÎNCEPUTUL SECOLULUI XX

- **Romantismul.** Trăsăturile literaturii romantice reflectate în operele lui Mihai Eminescu, Costache Negruzzi, Grigore Alexandrescu, Ion Heliade-Rădulescu ș.a.
- **Realismul.** Trăsături ale prozei realiste ilustrate în operele lui Ioan Slavici și/sau I.L.Caragiale.
- **Simbolismul** – trăsături ilustrate în textele reprezentanților simbolismului românesc/european.
- **Prelungiri ale romantismului și clasicismului** – texte ilustrative din opera scriitorilor George Coșbuc, Octavian Goga, St. O. Iosif

II. LIMBĂ ȘI COMUNICARE

- registre stilistice
- denotație și conotație; sensurile cuvintelor în context
- neologisme împrumutate sau formate în interiorul limbii
- expresivitatea unor structuri morfologice și sintactice
- figuri de stil și procedee de expresivitate
- dialogul și monologul; strategii specifice folosite în monolog și dialog
- eseul structurat și eseu liber
- structuri discursive în textele literare și nonliterare (narativ, descriptiv, argumentativ, informativ)
- tehnici ale argumentării

Model de test la limba și literatura română – transfer

Clasa a XI-a

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 90 de minute.

I. (40 de puncte) Se dă textul:

Da, plouă cum n-am mai văzut...
Și grele tălângi adormite,
Cum sună sub șuri învechite!
Cum sună în sufletu-mi mut!

Oh, plânsul tălângii când plouă!

Și ce enervare pe gând!
Ce zi primitivă de tină!
O bôlnavă fată vecină
Răcnește la ploaie, râzând...

Oh, plânsul tălângii când plouă!

Da, plouă... și sună umil
Ca tot ce-i iubire și ură –
Cu-o muzică tristă, de gură,
Pe-aproape s-aude-un copil.
Oh, plânsul tălângii când plouă!
Ce basme tălângile spun!
Ce lume-așa goală de vise! ...
Și cum să nu plângi în abise,
Da, cum să nu mori și nebun?

Oh, plânsul tălângii când plouă!

(George Bacovia, *Plouă*)

*talangă, tălângi, s.f. – clopot care se atârână la gâtul vitelor; sunetul produs de un astfel de clopot
*șură, șuri, s.f. – construcție anexă pe lângă o gospodărie rurală pentru unelte sau vite
*tină, s.f. – noroi
*abis, abisuri, s.n. – prăpastie adâncă, genune

1. Transcrie două cuvinte care aparțin câmpului semantic al *ploii*.
2. Menționează două teme/ motive literare, prezente în poezie.
3. Transcrie două mărci lexico-gramaticale prin care se evidențiază prezența eului liric în textul dat.
4. Explică semnificația unei figuri de stil identificate în prima strofă a poeziei.

5. Comentează, în 6 - 10 rânduri, strofa a treia, prin evidențierea relației dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

II. (50 de puncte) Redactează un text de minimum 200 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Mihai Eminescu.

Vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică; (20p)
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat. (20p)

Pentru **conținut**, vei primi **40 puncte** (câte 20 de puncte pentru fiecare cerință/reper). Pentru **redactare**, vei primi **10 puncte**.

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 200 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.